

deki metodunu bu eserinde de uygulamış, *Kütüb-i Sitte ricâl**'i dışında seksen üç erkek ve iki kadın râviden rivayette bulunmuştur. Bunlar arasında -tanınmayan ve durumu hakkında yeterli bilgi bulunmayan (mechûlül'-ayn ve mechûlül'-hâl) altı râvi istisna edilecek olursa- rivayetleri alınmayacak derece de zayıf olan kimse yoktur. Nesâî hadislerin senedlerini değerlendirmiş, zaman zaman râviler arasında tercihler yapmış ve Hz. Peygamber'e ait olduğu kesinlik kazanan bütün evrâd* ve ezkâr* toplamaya çalışmıştır. İlk defa onun tarafından kullanıldığı zannedilen "Amelü'l-yevm ve'l-leyle" adını, Hz. Peygamber'in "فأَيُّكُمْ يَعْمَلُ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ خَمْسَمِائَةَ سِنِيَةً" = Hanginiz bir gün ve gecede iki bin beş yüz kötülük işler?" (Nesâî, "Sehv", 91; Tirmizî, "Da'avât", 25; İbn Mâce, "İkâme", 32) hadisinden almış olduğu tahmin edilmektedir.

İnsanın hemen hemen her işinde sünnete uygun şekilde nasıl davranacağını gösteren eser sabah duası ile başlamakta, eve girerken ve çıkarken, alışveriş yaparken, yatarken ve kalkarken, namaz ve oruç gibi çeşitli ibadetleri ifa ederken neler söyleneceğini, sevinç ve keder hallerinde, çeşitli tabiat olayları karşısında nasıl dua edileceğini bütün ayrıntılarıyla anlatmaktadır.

1141 hadis ihtiva eden *Amelü'l-yevm ve'l-leyle* üç ayrı yazmasından faydalanılarak Dr. Fâruk Hamâde'nin tahkiki ile Beyrut'ta basılmıştır (1407/1987). Ayrıca Münzirî hadislerin senedlerini çıkarmak suretiyle eseri ihtisar etmiştir.

İbn Sünnî'nin eserinde Hz. Peygamber'in 778 hadisi 459 bab halinde ve hadis kitapları tekniğiyle derlenmiştir. Muhteva olarak Nesâî'nin kitabından farklı olmayan eser, bir nevi giriş mahiyetindeki "dili kötü söz söylemekten ko-

ruma" (hıfzü'l-lisân) konusuyla başlamaktadır. Daha sonra, yukudan uyandığı andan itibaren yirmi dört saat içinde hayatın akışına uygun olarak çeşitli konularda Hz. Peygamber'in dualarını ve tavsiyelerini sıralamaktadır. Genellikle her babda bir hadis bulunmakla beraber yer yer sayfalarca süren bablara da rastlanmaktadır. Meselâ sabah duası ile ilgili bab (s. 22-41) kırk dokuz rivayetten, sabah namazından sonra yapılacak dua ile ilgili bab (s. 51-63) otuz beş rivayetten meydana gelmektedir. Aynı konudaki değişik rivayetler "nev'un âhar" başlığıyla sıralanmaktadır. Metin ve senedleri tenkide tâbi tutmayan müellif, 133 hadisi hocası Nesâî'den naklen zikretmiştir. Ancak Nesâî'nin itibar etmediği birçok zayıf râvinin rivayetini de eserine almıştır.

Zehebî eserindeki hadisleri genel bir değerlendirmeye *ceyyid** olarak nitelendirmiştir. Türünün en güzel örneklerinden kabul edilen eser, bazı müelliflerce fazla ayrıntılı bulunarak hadislerin senedleri çıkarılmak suretiyle ihtisar edilmiştir. Kimin tarafından yapıldığı bilinmeyen bir muhtasarı Süleymaniye Kütüphanesi'nde bulunmaktadır (Fâtih, nr. 1132).

Eser Haydarâbâd'da (1315, 1358) ve Kahire'de (1379) yayımlanmış, Abdülkâdir Ahmed Atâ tarafından hazırlanan kısmen tahkiki bir baskısı ise Mısır'da neşredilmiştir (1389/1969).

BİBLİYOGRAFYA :

İbn Mâce, "İkâme", 32; Tirmizî, "Da'avât", 25; Nesâî, "Sehv", 91; İbn Sünnî, *Amelü'l-yevm ve'l-leyle* (nşr. Abdülkâdir Ahmed Atâ), Kahire 1389/1969; Zehebî, *Tezkiretü'l-huffâz* III, 939-940; a.mlf., *A'lâmü'n-nûbelâ*, XVI, 255-256; İbnü'l-İmâd, *Şezerât*, III, 47-48; *Keşfü'z-zunûn*, II, 1172-1173; Brockelmann, *GAL*, I, 165; *Suppl.*, I, 274; Sezgin, *GAS*, I, 198; Kehâle, *Mu'cemü'l-mü'ellifin*, II, 80; III, 255; Münecid, *Mu'cem*, III, 24; Fâruk Hamâde, *Amelü'l-yevm ve'l-leyle* [Nesâî], Beyrut 1987, Takdim, s. 90-129.

İSMAİL L. ÇAKAN

ÂMENTÜ

(أَمَنْتُ)

İslâm dininin iman esaslarını ana hatlarıyla ifade eden terim.

Arapça'da âmene (أَمَنْ) fiilinin birinci tekil şahsı olan ve "inandım" mânasına gelen âmentü, Kur'an'da üç yerde, söz sahibinin imanını açıklarken kullandığı bir ifade olarak geçer (bk. Yûnus 10/90; Yâsîn 36/25; eş-Şûrâ 42/15). Şûrâ sûresin-

de doğrudan doğruya Hz. Peygamber'e "âmentü" demesi emredilir. Buna dayanak âmentünün Kur'an'da yer alan bir terim olduğunu söylemek mümkündür.

"Âmentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusûlihî ve'l-yevmi'l-âhiri ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî mine'llâhi teâlâ; ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakk eşhedü en lâ ilâhe illâllâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhü ve resûlüh" = "Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna iman ettim. Ölümünden sonra diriliş gerçektir. Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in onun kulu ve elçisi olduğuna şahadet ederim" şeklinde sıralanan ve mü'menin bih olarak da adlandırılan itikadî esasların hepsi âmentü terimiyle ifade edilir.

Âmentüde sıralanan ve Ehl-i sünnet inancına bağlı herkesin kabul etmesi gereken bu iman esasları Kur'an'da çeşitli ifadelerle yer almıştır. Bir yerde müminin vasıfları olarak Allah'a, âhiret gününe, meleklerle, kitaba (Kur'an'a) ve peygamberlere iman şeklinde sıralanırken (bk. el-Bakara 2/177), başka bir yerde müminlere "Allah'a, peygamberine (Hz. Muhammed'e), peygamberine indirdiği kitaba (Kur'an'a) ve önceden indirdiği kitaba" iman etmeleri emredilir (bk. en-Nisâ 4/136). Buna karşılık Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve âhiret gününü inkâr edenin koyu bir sapıklık içinde olduğu belirtilir (bk. a.y.). Bu âyetlerde değişik şekillerde sıralanan iman esasları Allah'a, meleklerle, kitaplara, peygamberlere ve âhirete iman olmak üzere beş ilkede toplanmış ve geleneksel âmentü metninde bulunan kader, yani hayır ve şerrin Allah'tan olduğu inancı bunlar arasında zikredilmemiştir. Âmentüdeki iman esaslarının sayısı ve muhtevası hadislerde de farklıdır. Buhârî'nin rivayet ettiği Cibrîl hadisinde, "İman nedir?" sorusuna, "Allah'a, meleklerine, Allah'ın görüleceğine, peygamberlerine ve öldükten sonra dirilmeye inanmandır" (Buhârî, "İmân", 37) cevabı verilerek sayılan beş değişik esas arasında da kader zikredilmediği halde İbn Hanbel (*Müsned*, I, 21), Müslim ("İmân", 1), Tirmizî ("İmân", 4), İbn Mâce ("Muḥaddime", 9), Ebû Dâvûd ("Sünnet", 17) ve Nesâî'nin ("İmân", 4) rivayetlerinde "hayır ve şerri ile birlikte kadere iman" esasları diğerlerine ilâve olarak zikredilir.

Tirmizî'nin diğer bir rivayetinde göre Hz. Peygamber, "âmentü" lafzıyla başla-

*Amelü'l-yevm ve'l-leyle'nin ilk sayfası
Beyazıt
Devlet Ktp.,
nr. 2344, vr. 1^a)

yan bir hadisinde ("Fiten", 63), "Ben Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve âhiret gününe inandım" demiştir. Bu hadiste de iman esaslarının yine beş noktada toplandığı ve Kur'an'da olduğu gibi burada da iman esaslarını formülleştiren âmentü metninden (وَالْقَدْرَ خَيْرَهُ وَشَرَّهُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى) والبعث بعد الموت حق أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمدا عبده ورسوله) kısmının eksik olduğu görülür. İman esaslarını âmentü formülünde olduğu gibi topluca konu edinen bazı âyet ve hadislerde kadere imanın yer almayışı, onun ilim, irâde, kudret ve tekvin sıfatları içinde mütalaa edilebilen özelliğine bağlı olsa gerektir. Yoksa Mu'tezile'nin ve günümüzdeki bazı araştırmacıların iddia ettiği gibi (bk. Hüseyin Atay, s. 89-97) İslâm'da kader inancının bulunmayışından dolayı değildir. Nitekim özellikle kader inancı üzerinde duran başka âyet ve hadisler de vardır (bk. KADER). Aslında İslâm literatüründe iman esasları "Allah'a, peygambere ve âhiret gününe iman" şeklinde önce üç (el-usûlû's-selâse), sonra kelime-i şehâdetle belirtildiği üzere Allah'a ve Hz. Muhammed'in peygamberliğine iman şeklinde iki, son olarak da Allah'a iman şeklinde (asîlû'l-usûl) tek bir esasta özetlenmiştir. Bu son yaklaşıma göre Peygamber'e iman, Allah'a imana ulaşmanın yolu, âhiret de Allah'ın fiillerinden biri olduğundan Allah'a iman edilince öteki-

ler kendiliğinden benimsenmiş olur. İşte Hz. Peygamber imanı, "Allah'tan başka ilâh olmadığını tasdik etmektir" diye tarif ederken (bk. Müslim, "İmân", 33; Tirmizî, "İmân", 5) ve, "Allah'tan başka ilâh yoktur diyen cennete girer" müjdesini verirken (bk. Tirmizî, "İmân", 17) bu gerçeği ifade etmiştir.

Dinî bilgilerin öğretilmesinde ilk sırayı alan ve ilk devirlerden beri öğretilen Ehl-i sünnet'in geleneksel itikad metni olan âmentünün, başta Cibrîl hadisi olmak üzere, Hz. Peygamber'in "İman nedir?" sorusuna verdiği değişik cevaplardan (bk. *Müsned*, I, 19; Tirmizî, "Kader", 17; Ebû Dâvûd, "Sünnet", 34; İbn Mâce, "Muḥaddime", 9) derlendiği anlaşılmaktadır. Zira Tirmizî'nin bir rivayetinde ("Fiten", 63) yer almayan kısımlar Müslim'de ("İmân", 46, 53), İbn Mâce'de ("Muḥaddime", 10) ve Tirmizî'nin başka bir rivayetinde ("Kader", 10) aynı lafızlarla zikredilmektedir. İbn Hacer ve Aynî'nin Cibrîl hadisine yaptıkları şerhler de bu görüşü teyit etmektedir (bk. *Fethu'l-bârî*, I, 197; *Umdetü'l-kârî*, I, 326, 335). Âmentü klişesine akaid kitapları içinde ilk defa İmâm-ı Âzam'ın *el-Fıkhü'l-ekber*'inde rastlanır (s. 1). Daha sonra Hakîm es-Semerkindî *es-Sevâdü'l-a'zam*'da (s. 5) ve özellikle Ebû'l-Leys es-Semerkindî *Beyânü 'akâidetü'l-usûl* adlı eserinde iman esaslarını âmen-

tü biçiminde özetlemiştir. Muteahhir devirde Ubeydullah b. Muhammed es-Semerkindî'nin âmentüyü şerhederek (bk. *el-'Akâidetü'z-zekiyye*, vr. 2^a vd.) başlattığı "âmentü şerhi" telif türü, kendisinden sonra da devam etmiştir. Âmentü öğretiminin Mâtürîdîler arasında son derece yaygın olmasında, konuyla ilgili ilk eserleri Semerkandlı âlimlerin yazmış olmalarının etkisi büyüktür.

Dinî toplulukların temel itikadî esaslarını ihtiva eden ve bir mânada dinin teorik mahiyetini ortaya koyan âmentüler Yahudilik, Hıristiyanlık, Budizm, Hinduizm, Eski Mısır ve İran dinlerinde de vardır. Yahudiliğin ilk dönemlerinde bu din mensuplarının bugünkü mânada belirlenmiş bir âmentüleri yoktu. Bu devirde insanın Tanrı ile olan ilişkilerini ifade etmek için Tevrat'taki bazı bölümlerle (Tesniye, 4/6-8, 10/12) yetinilmekteydi. Grek felsefesinin metafizik problemleriyle ilgilenmek zorunda kalan yahudilerde âmentü konusundaki ilk çalışmayı filozof Philon'un (ö. 40) yaptığı görülür. Philon, Hz. Mûsâ tarafından öğretildiğini kabul ettiği beş maddelik âmentüyü ortaya koyup bunları "Allah vardır, birdir, hâkim-i mutlak, âlem yaratılmıştır ve tektir" şeklinde sıraladı. Filistin yahudileri Philon'un Grek felsefesinin etkisi altında kaldığını ve Filistin'deki dinî gelişmelerden zamanında haberdar olmadığını ileri sürerek onun tesbit ettiği âmentüyü kabul etmediler. Bu husustaki diğer bir teşebbüs *Mişna*'da bulunmaktadır (bk. I. Epstein, s. 203). Fakat asıl çalışmalar, Semerkant civarında ve diğer bölgelerde yaşayan İslâm kelâmcılarının Yahudiliğe yönelttikleri tenkitlerle başladı. Özellikle Semerkant bölgesinde bulunan Karailer müslümanlardan etkilenerek bir taraftan yapılan tenkitlere cevap vermeye, diğer taraftan da âmentülerini tesbit etmeye çalıştılar. İlk ciddi çalışmayı Saadia Gaon (Saîd b. Yûsuf el-Feyyûmî, ö. 942) ve Toledolu Abraham b. David'in (ö. 1198) gerçekleştirmesinden sonra bugün yahudilerin dua kitaplarında bulunan on üç maddelik âmentü Mûsâ b. Meymûn (ö. 1204) tarafından ortaya konuldu (bk. *ERE*, IV, 244-246). Burada yer alan Allah'a, peygamberlere ve öldükten sonra dirilişe iman dışındaki on esas Allah'ın sıfatları, Hz. Mûsâ'nın nübüvveti, üstünlüğü, Allah'la konuşması ve Tevrat'ın neshedilemeyeceğine dairdir. Daha sonra H. Crescas (ö. 1410), Josef Albo (ö. 1444) ve Moise Mendelssohn (ö. 1786) gibi refor-

Âmentü'nün Halim Özyazıcı tarafından celif-sülûs ve nesih hatlarla yazılmış güzel bir terkibi

mist yahudiler tarafından yahudi âmentüsü yeniden tesbit edilmişse de muhafazakâr yahudiler Mûsâ b. Meymûn'un belirlediği âmentüye bağlı kalmıştır.

Havârilere iki nesil sonra ilk defa Roma'da tesbit edilen, "Havârilere iman esasları" olarak bilinen ve daha sonraki Filistin, Mısır, Küçük Asya ve Antakya âmentülerinin de temelini teşkil eden on üç maddelik hristiyan âmentüsü ise Allah'a, Rab İsa'ya, Kutsal Ruh'a ve öldükten sonra dirilişe inanmanın yanında Hz. İsa'nın doğumu, çarmıha gerilişinden sonra diritilip göğe yükseltilmesi ve herkese hükmetmek üzere tekrar dünyaya gelişiyle ilgili birtakım hristiyan akîdelerini de ihtiva eder. İznik (325) ve İstanbul (381) konsillerinde tesbit edilen ikinci hristiyan âmentüsünde teslis akîdesi biraz daha genişletilerek kökleştirilmiştir.

İslâm'dan önceki bu iki semavî dinin âmentülerinde kitaplara, meleklerle ve kadere iman yer almamakta, buna karşılık Hristiyanlık'ta Hz. İsa'nın ulûhiyetine ve Allah'ın oğlu olduğuna inanma esasları getirilmekte, yahudilerin elinde bulunan Tevrat'ta ise âhirete imandan bahsedilmemektedir. İslâm kaynaklarına göre bütün peygamberlerin insanlara aynı iman esaslarını öğrettiği, bunlarda hiçbir değişikliğin bulunmadığı, peygamberlerin ve ilâhî kitapların birbirini tasdik ettiği (bk. el-Hac 22/78; eş-Şûrâ 42/13; Âl-i İmrân 3/3; el-Bakara 2/91; el-Fâtır 35/31) dikkate alınır, yahudi ve hristiyanların Kitâb-ı Mukaddes'te iman esasları ile ilgili olarak birçok değişiklikler yaptıklarına hükmetmek gerekir.

BİBLİYOGRAFYA:

Mûsne'd, I, 19, 21; Buhârî, "İmân", 37; Müslim, "İmân", I, 33, 46, 53; İbn Mâce, "Muḳaddime", 9, 10; Ebû Dâvûd, "Sünnet", 17, 34; Tirmizî, "İmân", 4, 5, 17, "Fiten", 63, "Kâder", 10, 17; Nesâî, "İmân", 4; Ebû Hanîfe, *el-Fıkhü'l-ekber*, Kahire 1323, s. 1; Hakîm es-Semerkandî, *es-Sevâdü'l-âzam*, İstanbul, ts. (Matbaatü İbrâhim), s. 5; Ubeydullah b. Muhammed es-Semerkandî, *el-Akîdetü'z-zekiyye*, Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, nr. 1691, vr. 2^a vd.; İbn Hacer, *Fethu'l-bârî* (nşr. Tâhâ Abdurraûf Sa'd v.dğr.), Kahire 1398/1978, I, 197; Aynî, *Umdu'tü'l-kârî*, Kahire 1392/1972, I, 326, 335; Ali el-Kârî, *Şerhu'l-Fıkhü'l-ekber*, Kahire 1323, s. 12; Hüseyin Atay, *Kur'an'a Göre İmân Esasları*, Ankara, ts., s. 89-97; Yaşar Kutluay, *İslâm ve Yahudi Mezhepleri*, Ankara 1965, s. 122-130; I. Epstein, *Le Judaisme, Origines et Histoire*, Paris 1980, s. 203, 207, 209; P. Batiffol — A. Vacant, "Le Symbole des Apôtres", *DTC*, I, 1660-1680; İsmail Hakkı İzmirli, "Âmentü", *İTA*, I, 371; A. E. Burn — H. Hirschfeld, "Creeds", *ERE*, IV, 237-246.

YUSUF ŞEVKİ YAVUZ

ÂMENTÜ ŞERHİ

Numan Kurtulmuş'un

(ö. 1952)

iman esaslarını açıklamak üzere
kaleme aldığı akaid kitabı.

Âmentü* de yer alan iman esaslarını açıklamak ve bu şekilde halka itikadî konularda muhtaç olduğu bilgileri vermek maksadıyla "âmentü şerhleri" yazma geleneği Osmanlılar'ın son dönemlerinde başlamıştır. Kadızâde Ahmed b. Mehmed Emin'in (ö. 988/1580) Türkçe olarak telif ettiği *Ferâidü'l-fevâid*'i, Esad Sâhib Efendi'nin Arapça olarak yazdığı ve Kemahlı Feyzullah Efendi'nin Türkçe'ye çevirdiği *Ferâ'idü'l-fevâ'id*'i (Kahire 1313), Dâvûd b. Muhammed Karsî'nin (ö. 1160/1747) Türkçe *Âmentü bil-lâh Şerhi* (Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud Efendi, nr. 1490), Seyyid Ömer b. Abdurrahman'ın *Âmentü Şerhi* (*Risâle-i Nûr alâ nûr*, Süleymaniye Ktp., Yazma Bağışlar, nr. 1976) ve Numan Kurtulmuş'un *Âmentü Şerhi* bu türdeki çalışmaların başlıca örnekleridir. Bunlar arasında en çok yayımlanan ve meşhur olanlar ise Kadızâde ile Numan Kurtulmuş'un eserleridir.

1887'de Kastamonu'da doğan Numan Kurtulmuş buradaki Askerî Rüşdiye'yi ve Bursa Askerî İdâdisi'ni bitirdi. 1905'te İstanbul Harbiye Mektebi'nden mezun olduktan sonra Edirne'deki İkinci Ordu'ya mülâzım-ı sâni (teğmen) olarak tayin edildi. Balkanlar'da, Erzurum, Batum ve Azerbaycan'da savaşlara katıldı. Son olarak Sakarya Meydan Muharebesi'nde ağır şekilde yaralanınca binbaşı rütbesiyle emekli olup 1932'de İstanbul'a yerleşti ve burada vefat etti. *Âmentü Şerhi*'nden başka *Binbir Hadis Tercemesi* (İstanbul 1948; 1958), *Kur'an Meraklılarına Hediye, Cuma ve Bayram Hutbeleri* (İstanbul 1952; 1958; 1964; 1965) adlı eserleri de neşredilmiştir.

Altı bölümden oluşan *Âmentü Şerhi* 117 başlık altında çoğu itikadî, bir kısmı da fikhî olan konuları işler. Birinci bölümde tevhid, esmâ-i hüsnâ, Allah'ın varlığının delilleri, iman ve şubeleri gibi ilâhiyyat bahisleri, ikinci bölümde meleklerin çeşitleri, özellikleri ve görevleri anlatılır. Esere ilmiyal hüviyetini kazandıran üçüncü bölümde kitaplara iman üzerinde durularak genellikle Hanefî mezhebine ait bilgiler verilir. Dördüncü bölümde Kur'an'da adı geçen peygamberler ve Hz. Muhammed'in nübüvveti anlatılır. Beşinci bölümde âhirete, altıncı bölümde de kadere iman ele alınır.

Âmentü Şerhi Cumhuriyet döneminde yeni harflerle yayımlanan ilk âmentü şerhidir. Hasan Basri Çantay'ın "çetin emeklerin mahsulü, kaynakları sağlam, dili düzgün ve faydalı" şeklinde tanıttığı eser, medreselerin kapatılmasından sonra Türkçe yazılmış dinî kitapların nâdir bulunduğu dönemlerde halkın ilgisini çekmiş ve ihtiyacına cevap vermiştir. İlk defa 1943 yılında yayımlanan eserin günümüze kadar yirmi baskısı yapılmıştır.

YUSUF ŞEVKİ YAVUZ

AMERİKA

Batı yarı küresinde yer alan
dünyanın ikinci büyük kıtası.

- I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA
- II. TARİH
- III. KİTADA İSLÂMİYET

42.3 milyon km² yüzölçümüne ve 700 milyondan fazla nüfusa sahip olan kıta kuzeyden Kuzey Buz denizi, batıdan Büyük Okyanus, doğudan Atlas Okyanusu ve güneyden Güney Buz denizi ile çevrilidir. 72° kuzey (Boothia yarımadası) ve 56° güney (Horn Burnu) enlemleri ile 166° batı (Alaska'nın batısındaki Galler Prensi Burnu) ve 35° batı (Brezilya'nın doğusundaki Branco Burnu) boylamları arasında uzanır. Şekil itibarıyla iki büyük üçgen-den meydana gelmiştir. Kuzey ve Güney Amerika adlarıyla anılan bu üçgen şekilli kara parçalarının arasında, üzerinde Orta Amerika ülkelerinin yer aldığı bir berzah bulunur. Kıtanın kuzey-güney doğrultulu uzunluğu 15.000 kilometreyi, doğu-batı yönünde en fazla genişliği ise 5.000 kilometreyi aşmaktadır.

Amerika adı, yeni bir kıta keşfettiğinden habersiz olan Kristof Kolomb'un ardından 1497'de oraya giden ve 1504 yılında yayımlanan mektuplarında bu topraklardan "mundus novus" (yeni dünya) şeklinde bahseden İtalyan denizcisi Amerigo Vespucci'nin (Americ Vespuce) adından türetilmiştir. Amerika Maya, Aztek ve İnka gibi eski medeniyetlere beşiklik etmiş bir kıtadır. Eski medeniyetleri kuran ilk insanların, Kızılderililer'in ve Eskimolar'ın Bering Boğazı yoluyla Asya'dan, çağdaş medeniyeti kuranların keşiften sonra Avrupa'dan göç ettikleri ve bunlara daha sonra Afrika'dan getirilen zenci kölelerle Asya'daki siyasî değişikliklerden kaçan yeni göçmenlerin katıldıkları göz önüne alınırsa bu kıtaya "göçmenler kıtası" denilebilir.